T089 ATĐ 1 (56) Luận A Tỳ Đạt Ma Giới Thân Túc Qt-Bản Sự

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1540

LUAÄN
A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC
Taùc giaû: Toân giaû Theá Höõu.
Haùn dòch: Ñôøi Ñöôøng, Tam Taïng Phaùp sö Huyeàn Traùng.
QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaåm 1: BAÛN SÖÏ

Ba ñòa, ñeàu möôøi thöù,
Naêm phieàn naõo, naêm kieán,
Naêm xuùc, naêm caên phaùp,
Saùu, saùu thaân töông öng.
Coù möôøi phaùp ñaïi ñòa, möôøi phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa, möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñòa, naêm phieàn naõo, naêm kieán, naêm xuùc, naêm caên, naêm phaùp, saùu thöùc thaân, saùu xuùc thaân, saùu thoï thaân, saùu töông thaân, saùu tö thaân, saùu aùi thaân.
- Möôøi phaùp ñaïi ñòa laø gì?
1. Thoï.
2. Töông.
3. Tö.
4. Xuùc.
5. Taùc yù.
6. Duïc.
7. Thaéng giaûi.
8. Nieäm.
SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 920

9. Tam-ma-ñòa.
10. Tueä.
- Möôøi phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa laø gì?
1. Baát tín.
2. Löôøi bieáng.
3. Laõng queân.
4. Taâm loaïn.
5. Voâ minh.
6. Baát chaùnh tri.

7. Taùc yù phi lyù.
8. Taø thaéng giaûi.
9. Traïo cöû.
10. Phoùng daät.
- Möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñòa laø gì?
1. Phaãn.
2. Haän.
3. Phuù.
4. Naõo.
5. Taät.
6. Xan.
7. Cuoáng.
8. Sieåm.
9. Kieâu.
10. Haïi.
- Naêm phieàn naõo laø gì?
1. Duïc tham (Tham nôi coõi Duïc).
2. Saéc tham (Tham nôi coõi Saéc).
3. Voâ saéc tham (Tham nôi coõi Voâ saéc).
4. Saân.
5. Nghi.
- Naêm kieán laø gì?
1. Höõu thaân kieán.
2. Bieân chaáp kieán.
3. Taø kieán.
4. Kieán thuû.
5. Giôùi caám thuû.
- Naêm xuùc laø gì?
1. Höõu ñoái xuùc.
SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 921
2. Taêng ngöõ xuùc.
3. Minh xuùc.
4. Voâ minh xuùc.
5. Phi minh, phi voâ minh xuùc.
- Naêm caên laø gì?
1. Laïc caên.
2. Khoå caên.
3. Hyû caên.
4. Öu caên.

5. Xaû caên.
- Naêm phaùp laø gì?
1. Taàm.
2. Töù.
3. Thöùc.
4. Voâ taøm.
5. Voâ quyù.
- Saùu thöùc thaân laø gì?
1. Nhaõn thöùc.
2. Nhó thöùc.
3. Tyû thöùc.
4. Thieät thöùc.
5. Thaân thöùc.
6. YÙ thöùc.
- Saùu xuùc thaân laø gì?
1. Nhaõn xuùc.
2. Nhó xuùc.
3. Tyû xuùc.
4. Thieät xuùc.
5. Thaân xuùc.
6. YÙ xuùc.
- Saùu thoï thaân laø gì?
1. Thoï do nhaõn xuùc sinh.
2. Thoï do nhó xuùc sinh.
3. Thoï do tyû xuùc sinh.
4. Thoï do thieät xuùc sinh.
5. Thoï do thaân xuùc sinh.
6. Thoï do yù xuùc sinh.
- Saùu töôûng thaân laø gì?
SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 922

1. Töôûng do nhaõn xuùc sinh. 2. Töôûng do nhó xuùc sinh. 3. Töôûng do tyû xuùc sinh. 4. Töôûng do thieät xuùc sinh. 5. Töôûng do thaân xuùc sinh. 6. Töôûng do yù xuùc sinh. - Saùu tö thaân laø gì? 1. Tö do nhaõn xuùc sinh. 2. Tö do nhó xuùc sinh. 3. Tö do tyû xuùc sinh. 4. Tö do thieät xuùc sinh. 5. Tö do thaân xuùc sinh. 6. Tö do yù xuùc sinh. - Saùu aùi thaân laø gì? 1. AÙi do nhaõn xuùc sinh. 2. AÙi do nhó xuùc sinh. 3. AÙi do tyû xuùc sinh. 4. AÙi do thieät xuùc sinh. 5. AÙi do thaân xuùc sinh. 6. AÙi do yù xuùc sinh. Theá naøo laø caûm thoï? Nghóa laø caûm thoï, cuøng caûm thoï, caùc thöùc cuøng caûm thoï, ñaõ caûm thoï, seõ caûm thoï. Ñoái töôïng ñöôïc goàm thaâu cuûa thoï goïi laø caûm thoï. Theá naøo laø töôûng? Nghóa laø töôûng, cuøng töôûng, hieän ñang töôûng, ñaõ töôûng, seõ töôûng. Theá naøo laø tö? Nghóa laø tö, cuøng tö, hieän

ñang tö, ñaõ tö, seõ tö. Taâm taïo yù nghieäp do tö daãn daét goïi laø tö. Theá naøo laø xuùc? Nghóa laø xuùc, cuøng xuùc, hieän ñang xuùc, ñaõ xuùc, seõ xuùc chaïm. Theá naøo laø taùc yù? Taâm daãn daét theo, cuøng daãn daét, hieän ñang taùc yù, ñaõ taùc yù, seõ taùc yù. Taâm bieát roõ goïi laø taùc yù. Theá naøo laø duïc? Nghóa laø ham muoán, tính chaát phaùt sinh ham muoán, tính chaát hieän baøy ham muoán, tính chaát möøng vui, tính chaát nhaém tôùi, tính chaát troâng mong ham muoán, tính chaát vui thích tìm kieám. Moïi tính chaát cuûa ñoái töôïng ñöôïc taïo taùc hieän coù cuûa duïc goïi laø duïc. Theá naøo laø thaéng giaûi? Nghóa laø taâm coù taùnh hieåu roõ, ñaõ hieåu roõ, seõ hieåu roõ. Theá naøo laø nieäm? Nghóa laø nieäm (nhôù nghó) tuøy nieäm, bieät nieäm,

öùc nieäm. Tính chaát nhôù laïi, tính chaát khoâng queân. Phaùp khoâng queân nôi taùnh khoâng maát. Phaùp khoâng maát nôi taùnh khoâng queân. Taâm ghi nhôù kyõ laø nieäm. Theá naøo laø Tam-ma-ñòa? Nghóa laø taâm yeân truï, cuøng truï, hieän ñang truï, caän truï, khoâng roái loaïn, khoâng phaân taùn. Thaâu giöõ, ngöng döùt vaéng laëng, ñaúng trì (ñònh), taùnh cuûa caûnh, taâm hôïp nhaát, ñoù goïi laø tam ma ñòa Theá naøo laø tueä? Nghóa laø löïa choïn phaùp, löïa choïn toái cöïc, löïa choïn taän cuøng, hieåu roõ töôùng phaùp, thaáu suoát töôùng tieáp caän, thaáy roõ töôùng lieân heä, lanh lôïi, thoâng suoát, suy xeùt, löïa choïn, hoaït ñoäng cuûa tueä laø tænh bieát saùng toû, haønh Tyø-baùt-xaù-na (Vipassana: Quaùn) goïi laø tueä. Theá naøo laø baát tín (khoâng coù loøng tin)? Nghóa laø khoâng tin, tính chaát khoâng tin, tính chaát khoâng tin caùi hieän coù, khoâng chöùng nhaän, khoâng vöøa loøng, ñaõ khoâng nöông vaøo loøng tin, seõ khoâng nöông vaøo loøng tin, hieän khoâng nöông vaøo loøng tin, khieán taâm baát tònh, ñoù goïi laø baát tín. Theá naøo laø löôøi bieáng? Nghóa laø khoâng coù tính chaát sieâng naêng, tính chaát tinh taán thaáp, tính chaát tinh taán muø môø, caûn trôû tinh taán, laøm ngöng nghæ tinh taán, taâm khoâng duõng maõnh, haêng haùi, ñaõ khoâng duõng maõnh, haêng haùi, ngay ñaây cuõng khoâng duõng maõnh haêng haùi, ñoù goïi laø giaûi ñaûi. Theá naøo laø thaát nieäm? Laø tính chaát khoâng nhôù nghó gì, tính chaát nhôù nghó troáng khoâng, tính chaát queâân nhôù nghó, tính chaát maát nhôù nghó, taùnh cuûa taâm khoâng ghi nhôù roõ, ñoù goïi laø thaát nieäm. Theá naøo laø taâm loaïn? Laø taùnh phaân taùn cuûa taâm, taùnh roái loaïn cuûa taâm, taùnh nghó khaùc cuûa taâm. Taâm coù tính chaát meâ loaïn. Taùnh khoâng truï vaøo moät caûnh cuûa taâm, tính chaát khoâng truï yeân nôi moät caûnh, ñoù goïi laø taâm loaïn. Theá naøo laø voâ minh? Laø khoâng coù trí tueä veà ba coõi. Theá naøo laø baát chaùnh tri? Nghóa laø phi lyù daãn daét trí tueä. Theá naøo laø phi lyù taùc yù? Laø taùc yù oâ nhieãm. Theá naøo laø taø thaéng giaûi? Nghóa laø töông öng vôùi taùc yù oâ nhieãm, khieán taâm thaéng giaûi raäp khuoân thuaän theo. Ñoù goïi laø taø thaéng giaûi. Theá naøo laø traïo cöû? Laø taâm khoâng yeân laëng, khoâng yeân laëng cuøng cöïc, khoâng coù tính chaát tòch tónh, cöû ñoäng oàn aøo, cuøng cöû ñoäng oàn aøo, taùnh cöû ñoäng oàn aøo cuûa taâm, ñoù goïi laø traïo cöû. Theá naøo laø phoùng daät? Laø trong coâng vieäc ñoaïn tröø phaùp aùc, ñöa ñeán phaùp thieän, gom goùp phaùp thieän thì laøm khoâng beàn

chaéc, laøm khoâng thöôøng xuyeân, khoâng thaân caän, khoâng tu, khoâng luyeän taäp. Ñoù goïi laø

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 924

phoùng daät. Theá naøo laø phaãn? Laø giaän, cuøng giaän, giaän khaép, giaän heát söùc, ñaõ giaän, seõ giaän. Ñoù goïi laø phaãn Theá naøo laø haän? Laø taâm keát haän, keát haän cuøng khaép, tính chaát keát oaùn cuûa taâm. Theá naøo laø phuù? Laø che giaáu moïi chuyeän laøm aùc, gaây toäi. Theá naøo laø naõo? Laø taâm phaãn uaát böïc boäi, taâm coá chaáp caøng taêng, tính chaát hung döõ cuûa taâm. Theá naøo laø taät (ganh gheùt)? Laø taâm khoâng chòu ñöïng noåi tröôùc lôïi loäc vinh hoa cuûa keû khaùc. Theá naøo laø xan (boûn seûn)? Laø baùm chaéc vaøo tieàn cuûa vaø giaùo phaùp, khoâng buoâng xaû. Theá naøo laø cuoáng (doái gaït)? Laø doái traù löøa doái khieán keû khaùc meâ laàm. Theá naøo laø sieåm (dua nònh)? Laø taâm khoâng ngay thaúng. Theá naøo laø kieâu (töï cao)? Laø nhö coù ngöôøi nghó nhö vaäy: Ta thaät tuyeät dieäu veà danh tieáng, tieàn cuûa, taøi ngheä, thoï maïng, coâng ñöùc, thaân hình caân ñoái ñeïp ñeõ, maët maøy saùng rôõ, ai cuõng thích nhìn. Vì lyù do aáy, keû naøy lieàn khôûi leân kieâu ngaïo, kieâu ngaïo cuøng cöïc vôùi taâm say meâ, hoa maét, luùc naøo cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø haïi? Laø öa vieäc ñaùnh ñaäp, gaây toån haïi cho ngöôøi khaùc. Theá naøo laø duïc tham? Laø ñoái vôùi caùc duïc khôûi leân tham lam, cuøng tham lam, neân caát giaáu, phoøng giöõ, yeâu thích, tham ñaém. Theá naøo laø saéc tham? Laø ñoái vôùi caùc saéc khôûi leân tham lam, cuøng tham lam, neân caát giaáu, phoøng giöõ, yeâu thích, tham ñaém. Theá naøo laø voâ saéc tham? Laø ñoái vôùi caùc thöù voâ saéc daáy khôûi tham lam, cuøng tham lam, neân caát giaáu, phoøng giöõ, yeâu thích, tham ñaém. Theá naøo laø saân (giaän)? Laø ñoái vôùi höõu tình muoán gaây böùc haïi, taâm sinh soâi maõi, giaän döõ cuøng cöïc, giaän döõ khaép, cuøng giaän döõ, giaän döõ heát söùc, ñang giaän, ñaõ giaän, seõ giaän. Theá naøo laø nghi? Laø do döï ñoái vôùi nhöõng söï thaät (ñeá). Theá naøo laø höõu thaân kieán? Laø ñoái vôùi naêm thuû uaån, theo ñoù xem xeùt maø chaáp ngaõ vaø ngaõ sôû, do ñoù khôûi leân suy xeùt, öa thích theo kieán chaáp cuûa tueä quaùn. Theá naøo laø bieân chaáp kieán? Laø ñoái vôùi naêm thuû uaån theo ñoù quaùn xeùt ñeå chaáp tröôùc hoaëc chaáp ñoaïn, hoaëc chaáp thöôøng, do ñoù khôûi leân suy xeùt öa thích kieán chaáp cuûa tueä quaùn.

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 925

Theá naøo laø taø kieán? Laø huûy baùng nhaân quaû, hoaëc huûy baùng taùc duïng cuûa nhaân quaû, hoaëc phaù hoaïi söï thaät. Do ñoù khôûi leân suy xeùt öa thích theo kieán chaáp cuûa tueä quaùn. Theá naøo laø kieán thuû? Laø ñoái vôùi naêm thuû uaån theo choã quaùn xeùt maø chaáp, coi noù laø toái thaéng, laø toái dieäu. Do ñoù khôûi leân suy xeùt öa thích theo kieán chaáp cuûa tueä quaùn. Theá naøo laø giôùi caám thuû? Laø ñoái vôùi naêm thuû uaån, theo choã quaùn xeùt maø chaáp, xem ñoù laø thanh tònh, laø giaûi thoaùt, laø xuaát ly. Do ñoù khôûi leân suy xeùt öa thích theo kieán chaáp cuûa tueä quaùn. Höõu ñoái xuùc laø naêm thöùc töông öng vôùi tieáp xuùc Taêng ngöõ xuùc laø yù thöùc töông öng vôùi tieáp xuùc. Minh xuùc laø tieáp

xuùc vôùi voâ laäu. Voâ minh xuùc laø tieáp xuùc vôùi oâ nhieãm. Phi minh, phi voâ minh xuùc laø tieáp xuùc vôùi höõu laäu baát nhieãm. Laïc caên laø tieáp xuùc thuaän theo laïc thoï. Xuùc laø söï daáy khôûi nhöõng caûm thoï nôi thaân vaø taâm vui moät caùch binh ñaúng. Söï goàm thaâu cuûa thoï goïi laø laïc caên. Khoå caên laø tieáp xuùc thuaän theo khoå thoï. Xuùc laø söï daáy khôûi nhöõng caûm thoï nôi thaân vaø taâm khoå, khoâng bình ñaúng. Söï goàm thaâu cuûa thoï aáy goïi laø khoå caên. Hyû caên laø tieáp xuùc thuaän theo hyû thoï. Xuùc laø söï daáy khôûi nhöõng caûm thoï nôi taâm möøng, bình ñaúng. Söï goàm thaâu cuûa thoï aáy goïi laø hyû caên Öu caên laø tieáp xuùc thuaän theo öu thoï. Xuùc laø söï daáy khôûi nhöõng caûm thoï nôi taâm lo buoàn khoâng nhö nhau. Söï thaâu toùm cuûa thoï aáy goïi laø öu caên. Xaû caên laø tieáp xuùc thuaän theo caûm thoï khoâng khoå khoâng vui. Xuùc laø söï daáy khôûi nhöõng caûm thoï nôi thaân taâm xaû, khoâng bình ñaúng, khoâng phaûi laø khoâng bình ñaúng. Söï goàm thaâu cuûa thoï aáy goïi laø xaû caên. Taàm laø taâm tìm kieám khaép, suy tìm ñeå hieån baøy, hieån baøy heát möïc, hieån baøy hieän tieàn, tìm caàu veõ vôøi, tính toaùn cuøng khaép, phaân bieät vaø phaân bieät raïch roøi, tính chaát phaân bieät aáy goïi laø taàm. Töù laø taâm tuaàn haønh khaép, tuøy tuaàn haønh maø rình xeùt khaép, suy nghó rình xeùt khaép, theo söï rình xeùt khaép maø löu chuyeån, tuøy thuoäc nôi taùnh kia, goïi laø töù. Thöùc laø saùu thöùc thaân töùc laø nhaõn thöùc cho ñeán yù thöùc. Voâ taøm laø khoâng xaáu hoå veà mình, khoâng coù ñieàu xaáu hoå, khoâng xaáu hoå rieâng. Khoâng xaáu hoå, khoâng coù ñieàu xaáu hoå, khoâng coù xaáu hoå

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 926

rieâng. Khoâng toân kính, khoâng coù ñieàu toân kính, khoâng coù toân kính rieâng. Khoâng töï taïi, khoâng coù ñieàu töï taïi, khoâng coù töï taïi rieâng. Khoâng bieát sôï haõi, cöù nhö theá maø chuyeån ñoåi. Voâ quyù laø khoâng theïn, khoâng coù ñieàu theïn, khoâng theïn rieâng. Khoâng tuûi hoå, khoâng coù ñieàu tuûi hoå, khoâng tuûi hoå rieâng. Tính chaát ñoái vôùi toäi khoâng sôï khoâng haõi. Khoâng thaáy sôï haõi caùc toäi loãi. Nhaõn thöùc laø gì? Nghóa laø nhaõn (maét) cuøng saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc, trong ñoù nhaõn laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Saéc maø maét bieát caû thaûy ñeàu phaân bieät roõ raøng. Ñoù goïi laø nhaõn thöùc. Nhó thöùc cho ñeán yù thöùc laø sao? Nghóa laø yù cuøng vôùi phaùp laøm duyeân sinh ra yù thöùc, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Phaùp maø yù bieát caû thaûy ñeàu phaân bieät roõ raøng. Ñoù goïi laø yù thöùc. Nhaõn xuùc laø gì? Nghóa laø maét vaø saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc. Ba thöù naøy hoøa hôïp neân goïi laø xuùc, trong ñoù maét laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Saéc maø maét bieát, caùc tieáp xuùc, cuøng tieáp xuùc, ñaõ vaø ñang tieáp xuùc. Ñoù goïi laø nhaõn xuùc. Nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc laø gì? Nghóa laø yù cuøng vôùi phaùp laøm duyeân sinh ra yù thöùc. Ba thöù naøy hoøa hôïp neân goïi laø xuùc, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Phaùp maø yù thöùc bieát, coù nhöõng söï tieáp xuùc, cuøng tieáp xuùc, ñaõ vaø ñang tieáp xuùc. Ñoù goïi laø yù xuùc. Thoï do nhaõn xuùc sinh ra laø gì? Nghóa laø nhaõn cuøng vôùi saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc. Ba thöù

aáy hoøa hôïp neân goïi laø xuùc. Xuùc laøm duyeân cho thoï, trong ñoù, nhaõn laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Nhaõn xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, cuõng laø duyeân. Nhöõng gì do nhaõn xuùc sinh ra töông öng vôùi taùc yù. Saéc maø maét bieát, caùc thoï cuøng thoï saùng roõ, ñaõ vaø ñang thoï nhaän. Söï goàm thaâu cuûa thoï aáy goïi laø thoï do nhaõn xuùc sinh ra. Nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc sinh ra thoï, laø yù vaø phaùp laøm duyeân sinh ra yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp goïi laø xuùc. Xuùc laø ñieàu kieän (duyeân) cuûa thoï, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. YÙ xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, cuõng laø nhaân. Nhöõng gì sinh ra töø yù xuùc töông öng vôùi taùc yù. Phaùp maø yù bieát coù caùc thoï, cuøng thoï nhaän saùng toû, ñaõ vaø seõ caûm thoï. Söï goàm thaâu cuûa thoï aáy goïi laø thoï do yù xuùc sinh ra. Töôûng do nhaõn xuùc sinh ra laø gì? Laø maét vaø saéc laøm ñieàu kieän (duyeân) sinh ra caùi bieát cuûa maét (nhaõn thöùc). Ba thöù aáy hoøa hôïp goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän cho töôûng, trong ñoù maét laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Maét tieáp xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, laø ñieàu kieän. Nhöõng gì do maét giao tieáp sinh ra töông öng vôùi taùc yù. Saéc

maø maét bieát coù caùc töôûng cuøng töôûng ñeàu saùng roõ, ñaõ töôûng, ñang töôûng, seõ töôûng. Ñoù goïi laø töôûng do nhaõn xuùc sinh ra. Nhó, tyû, thieät, thaân, yù tieáp xuùc phaùt sinh ra töôûng laø gì? Laø yù vaø phaùp laøm ñieàu kieän phaùt sinh yù thöùc. Ba thöù aáy hoøa hôïp nhau goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän cho töôûng, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, coøn phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. YÙ tieáp xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, laø ñieàu kieän. Nhöõng gì do yù xuùc sinh ra töông öng vôùi taùc yù. Phaùp maø yù bieát coù caùc töôûng cuøng töôûng ñeàu phaân bieät, ñaõ töôûng, ñang töôûng, seõ töôûng. Ñoù goïi laø töôûng do yù xuùc sinh ra. Tö do maét tieáp xuùc sinh ra laø gì? Laø maét vaø saéc laøm duyeân sinh ra caùi bieát cuûa maét (nhaõn thöùc). Ba thöù aáy hoøa hôïp nhau goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän cho tö, trong ñoù maét laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Nhaõn xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, laø duyeân. Nhöõng gì do maét tieáp xuùc phaùt sinh ra töông öng vôùi taùc yù. Saéc maø maét bieát saéc coù caùc tö cuøng tö ñeàu phaân bieät, ñaõ tö duy, hieän ñang tö duy, seõ tö duy. Söï goàm thaâu cuûa tö duy aáy taïo ra nghieäp taâm yù. Ñoù goïi laø tö do nhaõn xuùc sinh ra. Tö do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc sinh ra laø gì? Laø yù vaø phaùp laøm duyeân cho yù thöùc phaùt sinh. Ba thöù aáy hoøa hôïp goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän cho tö, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. YÙ xuùc laø nhaân, laø taäp khôûi, laø chuûng loaïi, laø duyeân. Nhöõng gì do yù tieáp xuùc phaùt sinh ra töông öng vôùi taùc yù. Phaùp maø yù bieát coù nhöõng tö cuøng tö phaân bieät roõ, ñaõ, ñang tö duy vaø seõ tö duy. Söï goàm thaâu cuûa tö duy aáy taïo ra nghieäp taâm yù. Ñoù goïi laø tö do yù xuùc sinh ra. AÙi do nhaõn xuùc sinh ra laø gì? Laø maét vaø saéc laøm duyeân cho caùi bieát cuûa maét (nhaõn thöùc). Ba thöù aáy hoøa hôïp goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän neân coù thoï. Thoï laøm ñieàu kieän cho aùi, trong ñoù maét laø taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc

duyeân. Saéc maø maét bieát laø caùc tham cuøng tham lam, ñöôïc caát giaáu, phoøng giöõ, yeâu thích, vöôùng maéc. Ñoù goïi laø aùi do nhaõn xuùc sinh ra. AÙi do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc sinh ra laø gì? Laø yù vaø phaùp laøm ñieàu kieän cho yù thöùc phaùt sinh. Ba thöù aáy hoøa hôïp goïi laø xuùc. Xuùc laøm ñieàu kieän neân coù thoï. Thoï laøm ñieàu kieän cho aùi, trong ñoù yù laø taêng thöôïng, phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân. Phaùp maø yù bieát coù caùc tham cuøng tham lam, roài caát giaáu, phoøng giöõ, yeâu thích, vöôùng maéc. Ñoù goïi laø aùi do yù xuùc sinh ra. ----------

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 928

Phaåm 2: PHAÂN BIEÄT

M o Moân coù taùm möôi taùm, â Ñaàu, khaùc loaïi ba moân, Laø thoï vaø thöùc thaân, n Cuøng voâ taøm voâ quyù. Moân coøn taùm möôi laêm, 1 Laø thöù lôùp cuûa thoï, : Töông öng, khoâng töông öng, Moät haøng giôùi, xöù, uaån. Naêm thoï caên laø laïc caên, khoå caên, hyû caên, öu caên, xaû caên. Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa töông öng vaø khoâng töông öng vôùi thöù naøo trong naêm thoï caên? Cho ñeán aùi phaùt sinh do yù xuùc töông öng vaø khoâng töông öng vôùi thöù naøo nôi naêm thoï caên? Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa khoâng töông öng vôùi naêm thoï caên, töùc ñeàu chaúng töông öng. Töôûng cuûa phaùp ñaïi ñòa töông öng heát vôùi naêm thoï caên. Caùc ñaïi ñòa goàm töôûng, tö, xuùc, taùc yù, duïc, thaéng giaûi, nieäm, Tam-ma-ñòa (ñònh), tueä ñeàu nhö vaäy. Baát tín ñoái vôùi naêm thoï caên, töông öng vôùi naêm caên, khoâng töông öng vôùi naêm caên. Nhö baát tín, nhöõng phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Phaãn, haän, naõo, taät, haïi khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi hai caên laø öu, xaû. Phuù, cuoáng, sieåm khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi ba caên, tröø khoå - laïc (töông öng vôùi hyû, öu, xaû caên). Kieâu khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi boán caên, tröø khoå caên. Xan khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi hai caên laø hyû - xaû. Duïc tham, saéc tham khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi ba caên, tröø khoå - öu. Voâ saéc tham khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi moät caên laø xaû. Saân khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi ba caên, tröø laïc - hyû. Nghi khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi boán caên, tröø

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 929

khoå. Naêm kieán chaáp, taø kieán khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi boán caên, tröø khoå. Coøn boán kieán chaáp kia khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi ba caên, tröø khoå- öu. Höõu ñoái xuùc chæ töông öng vôùi ba caên, tröø hyû, öu; khoâng töông öng vôùi boán caên, tröø khoå. Taêng ngöõ xuùc chæ töông öng vôùi boán caên, tröø khoå; khoâng töông öng vôùi ba caên, tröø hyû- öu. Minh xuùc chæ töông öng vôùi ba caên, tröø öu, khoå; khoâng töông öng vôùi naêm caên Voâ minh xuùc vaø phi minh -phi voâ minh xuùc töông öng vôùi naêm caên, khoâng töông öng vôùi naêm caên. Laïc caên khoâng töông öng, thì ñeàu khoâng töông öng. Nhö laïc caên- khoå caên- hyû caên- öu caên- xaû caên cuõng nhö vaäy. Taàm, töù

töông öng vôùi naêm caên, khoâng töông öng vôùi ba caên, tröø khoå, öu. Thöùc ñeàu töông öng vôùi naêm caên, khoâng caên naøo khoâng töông öng. Voâ taøm, voâ quyù töông öng vôùi naêm caên, khoâng töông öng vôùi naêm caên. Nhaõn thöùc töông öng vôùi ba caên, tröø hyû- öu; khoâng töông öng vôùi naêm caên. Nhö nhaõn thöùc- nhó-tyû- thieät- thaân thöùc cuõng nhö vaäy. YÙ thöùc töông öng vôùi boán caên, tröø khoå caên; khoâng töông öng vôùi ba caên, tröø hyû- öu. Nhö saùu thöùc thaân, saùu xuùc thaân, saùu töôûng thaân, saùu tö thaân cuõng nhö vaäy. Thoï phaùt sinh do nhaõn xuùc khoâng töông öng vôùi naêm thoï caên, töùc laø ñeàu khoâng töông öng. Nhö thoï phaùt sinh do nhaõn xuùc, nhöõng thoï khaùc cuõng nhö vaäy. AÙi phaùt sinh do nhaõn xuùc chæ töông öng vôùi hai caên laø laïc- xaû; khoâng töông öng vôùi naêm caên. Nhö aùi phaùt sinh do nhaõn xuùc, caùc aùi do nhó-tyû- thieät- thaân xuùc phaùt sinh cuõng nhö vaäy. AÙi phaùt sinh do yù xuùc khoâng töông öng vôùi naêm caên, chæ töông öng vôùi ba caên, tröø khoå- öu. ----------

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 930

Phaåm 2: PHAÂN BIEÄT

Moân 2: Saùu thöùc thaân laø: Nhaõn thöùc, nhó thöùc, tyû thöùc, thieät thöùc, thaân thöùc, yù thöùc. Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa cuøng vôùi saùu thöùc thaân, coù bao nhieâu töông öng vaø bao nhieâu khoâng töông öng? Cho ñeán aùi sinh ra do yù xuùc cuøng vôùi saùu thöùc thaân, coù bao nhieâu töông öng vaø bao nhieâu khoâng töông öng? Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa töông öng vôùi heát thaûy saùu thöùc thaân, töùc laø ñeàu töông öng. Nhö thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa, caùc phaùp ñaïi ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Baát tín töông öng vôùi saùu thöùc thaân, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân. Nhö baát tín, caùc phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Phaãn chæ töông öng vôùi moät thöùc laø yù, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân. Nhö phaãn, caùc phaùp tieåu phieàn naõo ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Duïc tham töông öng vôùi saùu thöùc thaân, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân. Nhö duïc tham, saân cuõng nhö vaäy. Saéc tham töông öng vôùi boán thöùc thaân, tröø tyû- thieät; khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân. Voâ saéc tham, nghi khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân, chæ töông öng vôùi moät thöùc laø yù. Naêm kieán chaáp khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân, chæ töông öng vôùi moät thöùc laø yù. Höõu ñoái xuùc töông öng vôùi naêm thöùc thaân, tröø yù; khoâng töông öng vôùi moät thöùc laø yù. Taêng ngöõ xuùc chæ töông öng vôùi moät thöùc laø yù, khoâng töông öng vôùi naêm thöùc, tröø yù. Minh xuùc töông öng vôùi moät thöùc laø yù, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Voâ minh xuùc cuøng phi minh phi voâ minh xuùc töông öng vôùi saùu thöùc, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Laïc caên, xaû caên töông öng vôùi saùu thöùc, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Khoå caên töông öng vôùi naêm thöùc, tröø yù; khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Hyû caên, öu caên khoâng töông öng vôùi saùu thöùc, chæ töông öng vôùi moät thöùc laø yù.

SOÁ 1540 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA GIÔÙI THAÂN TUÙC - Quyeån Thöôïng 931

Taàm, töù töông öng vôùi saùu thöùc, khoâng töông öng vôùi moät thöùc laø yù. Thöùc phaùp khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân. Voâ taøm, voâ quyù töông öng vôùi saùu thöùc, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Nhaõn thöùc khoâng töông öng vôùi saùu thöùc thaân, ñeàu khoâng töông öng. Nhö nhaõn thöùc - nhó - tyû- thieät- thaân- yù thöùc cuõng nhö vaäy. Nhaõn xuùc chæ töông öng vôùi moät thöùc laø nhaõn, khoâng töông öng vôùi naêm thöùc, tröø nhaõn. Nhö nhaõn xuùc - nhó - tyû - thieät - thaân - yù xuùc tuøy söï thích hôïp cuõng nhö vaäy. Nhö saùu xuùc thaân, saùu thoï thaân, saùu töôûng thaân, saùu tö thaân cuõng nhö vaäy. AÙi do nhaõn xuùc sinh ra chæ töông öng vôùi moät thöùc laø nhaõn, khoâng töông öng vôùi saùu thöùc. Nhö aùi do nhaõn xuùc sinh - nhó - tyû - thieät - thaân - yù xuùc sinh ra aùi tuøy söï öùng hôïp, cuõng vaäy. ----------

Phaåm 2: PHAÂN BIEÄT

Moân 3: Hai phaùp laø voâ taøm, voâ quyù Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa cuøng vôùi hai phaùp naøy coù bao nhieâu töông öng, bao nhieâu khoâng töông öng? Cho ñeán aùi do yù xuùc sinh ra cuøng vôùi hai phaùp naøy coù bao nhieâu töông öng, bao nhieâu khoâng töông öng? Thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa töông öng vôùi hai phaùp baát thieän ñoù, töùc laø ñeàu töông öng. Coøn nhöõng thoï khaùc thì khoâng töông öng, ñeàu khoâng töông öng. Nhö thoï cuûa phaùp ñaïi ñòa, nhöõng phaùp ñaïi ñòa khaùc cuõng vaäy. Baát tín töông öng vôùi hai phaùp baát thieän naøy, töùc laø ñeàu töông öng. Baát tín khoâng töông öng vôùi nhöõng thöù khaùc, ñeàu khoâng töông öng. Nhö baát tín, caùc phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa khaùc cuõng nhö vaäy. Phaãn, haän, phuù, naõo, taät, xan, haïi ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, töùc laø ñeàu töông öng. Cuoáng, sieåm, kieâu töông öng vôùi hai phaùp baát thieän aáy, töùc laø ñeàu töông öng. Cuoáng, sieåm kieâu khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì ñeàu khoâng töông öng. Duïc tham, giaän döõ ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, töùc ñeàu töông öng. Saéc tham, Voâ saéc tham khoâng töông öng vôùi hai phaùp naøy, töùc laø

hoaøn toaøn töông öng. Nghi töông öng vôùi hai phaùp baát thieän aáy, töùc laø ñeàu töông öng. Nghi khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc thì chaéc chaén khoâng töông öng. Trong naêm kieán chaáp, coù hai kieán chaáp khoâng töông öng, thì ñeàu khoâng töông öng. Ba kieán ñoái vôùi caùc thöù baát thieän töông öng vôùi hai phaùp naøy, töùc ñeàu töông öng. Ba kieán ñoù khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, töùc thì ñeàu khoâng töông öng. Höõu ñoái - taêng ngöõ - voâ minh xuùc, ñoái vôùi caùc thöù baát thieän ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng. Ba xuùc khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì ñeàu khoâng töông öng. Minh xuùc, phi minh phi voâ minh xuùc khoâng töông öng, thì ñeàu khoâng töông öng. Laïc caên ñoái vôùi caùc thöù baát thieän töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng. Laïc caên khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì chaéc chaén khoâng töông öng. Nhö laïc caên, caùc caên khaùc nhö khoå - hyû - öu - xaû cuõng vaäy Taàm - töù - thöùc phaùp ñoái vôùi caùc thöù baát thieän ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng. Taàm - töù - thöùc phaùp khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì ñeàu khoâng töông öng. Voâ taøm, voâ quyù quyeát ñònh laø töông öng, thì ñeàu töông öng. Cuøng vôùi voâ

taøm quyeát ñònh khoâng töông öng, töùc khoâng töông öng. Voâ quyù cuøng voâ taøm quyeát ñònh töông öng thì ñeàu töông öng. Cuøng vôùi voâ quyù quyeát ñònh khoâng töông öng, thì khoâng töông öng. Nhaõn thöùc ñoái vôùi caùc thöù baát thieän töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng. Nhaõn thöùc khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì ñeàu khoâng töông öng. Nhö nhaõn thöùc - nhó - tyû - thieät - thaân - yù thöùc cuõng nhö vaäy. Nhö saùu thöùc thaân, saùu xuùc thaân, saùu thoï thaân, saùu töôûng thaân, saùu tö thaân cuõng vaäy. AÙi sinh ra do söï tieáp xuùc cuûa nhaõn - nhó - thaân - yù nôi caùc thöù baát thieän ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng. AÙi sinh ra do söï tieáp xuùc cuûa nhaõn - nhó - thaân - yù khoâng töông öng vôùi caùc thöù khaùc, thì ñeàu khoâng töông öng. AÙi phaùt sinh do tyû- thieät tieáp xuùc ñeàu töông öng vôùi hai phaùp naøy, thì ñeàu töông öng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.